

ÅTER!

2020 nr2

RENHÅLLNINGEN
KRISTIANSTAD

JOHAN KARLSVÄRD
VD

STARKA TILLSAMMANS

När jag i slutet av maj nåddes av nyheten att Kristianstad utsetts till årets avfallskommun blev jag både stolt, upprymd och glad. Men, om jag ska vara helt ärlig, inte direkt överraskad då vi har legat högt i dessa mätningar under många år. Att vi fick utmärkelsen just i år kunde dock inte vara mer passande. Dels har "Bäst i Sverige 2020" varit vår vision ända sedan 2013, dels är detta glädjande besked mycket välkommet i den tid av osäkerhet som coronavirusets framfart skapat. Förstaplatsen visar också att Kristianstad är på rätt väg i vårt arbete med att ständigt utvecklas och förbättras. Avfallshantering är ju något som vi, trots den ovisshet som råder, faktiskt kan kontrollera och påverka. Tillsammans.

Glädjande är också att verksamheten under våren och sommaren rullat på som aldrig förr. Det har slagits besöksrekord på våra återvinningscentraler, vi har haft den lägsta sjukfrånvaron på länge bland vår personal, ni kunder har varit väldigt intresserade och engagerade i vårt arbete och det har knappt varit något krångel med våra bilar. Faktum är att det under mina tio år på Renhållningen aldrig fungerat så bra under en sommar som det gjort just denna, mitt i en global pandemi. Kanske är det en ren tillfällighet, eller så finns det något som gör att vi människor lyfter oss och blir lite starkare när tiderna är tuffa.

I vilket fall ger det kraft att titta framåt. För där, i framtiden, finns det också mycket att glädjas åt. Jag tänker bland annat på öppnandet av kommunens nya hållbarhetspark, Returum. En milstolpe i vårt kontinuerliga arbete för ett mer hållbart leverne och en bättre miljö. Jag tänker också på vårt samarbete med KDFF där vi tillsammans med spelare och ledare i klubben på ett naturligt och lekfullt sätt vill få in ett hållbarhets- och miljötank hos klubbens yngsta. Barn och unga som kommer att växa upp till att bli sin generations miljöambassadörer.

I detta nummer av Åter! kan du läsa om när KDFFs summer camp var på besök på vår fina återvinningscentral i Åhus. Du får i tidningen även möta vår nya miljöpedagog Leonie och få en inblick i vad miljöpedagogik innebär, samt läsa om vad du kan se fram emot när Returum slår upp portarna. Hoppas vi ses där i höst. Tack för att du läser. Tillsammans är vi starka.

ANSVARIG UTGIVARE
Johan Karlsvärd

PRODUKTION
Fri kommunikation AB

REDAKTÖR & SKRIBENT
Thomas Bengtsson

FOTO
Rebecca Wallin

AD
Frida Jönsson

FORMGIVNING
Mathilda Gylling

TRYCK
MixiPrint

KONTAKT
Kristianstads Renhållnings AB
Bruksgatan 5
291 59 Kristianstad
Tel: 044 13 54 00

INNEHÅLL

Miljöpedagog – vad är det?	4
Kalender	5
Hållbarhet i fokus med KDFF	6-7
Återvinningscentral	8-9
Årets avfallskommun 2020	10
Korsord	11
Notiser	12

PÅ OMSLAGET
Besökshuset på Renhållningens nya återvinningscentral och hållbarhetspark, Returum.

Åter! är ett magasin från Renhållningen Kristianstad som kommer ut två gånger per år till invånarna i Kristianstads kommun.

Nyanställda miljöpedagogen Leonie Wendt Bergmark tillsammans med kollega och kommunikatör Mathilda Gylling

MILJÖPEDAGOG - VAD ÄR DET?

Strax innan sommaren blev Kristianstad utsedd till Sveriges bästa avfallskommun. Ett resultat av att vi som renhållningsföretag och kommun hela tiden försöker ligga i framkant. Genom att verkligen förstå varför vi ska hantera vårt avfall på ett visst sätt, eller hur vi bör tänka för att minska de totala avfallsmängderna och främja miljön kommer topplaceringen hålla i sig i många år framöver. Det är här miljöpedagogiken kommer in. Lärn om att lära ut hur vi ska kunna leva mer miljövänligt.

Att kunskap och utbildning är viktiga grundpelare i ett utvecklat och väl fungerande samhälle är sedan gammalt. En sanning som i högsta grad även gäller avfallshantering. Som ett led i att ytterligare förbättra informationsspridning, utbildning och inspiration till kommunens alla invånare vad gäller miljö och hållbar konsumtion, har vi under våren tillsatt en ny tjänst.

Möt Leonie Wendt Bergmark, Renhållningens första miljöpedagog.

“Jag är en person med ett brinnande miljö- och naturintresse. Jag är uppväxt i Kristianstads kommun, men har rest en hel del och bott både utomlands och runt om i Sverige. Efter min utbildning till miljövetare på Malmö Universitet jobbade jag tre år som miljöpedagog på VA SYD innan

det var dags för vårt första barn och en tids föräldraledighet. Jag fick då syn på annonsen som miljöpedagog på Renhållningen i Kristianstad och kände direkt att det där vill jag verkligen jobba med. Nu har flytten gått till östra Skåne och jag ser med spänning fram emot att komma igång med jobbet.

Som miljöpedagog vill jag väcka nyfikenhet inom ämnet avfall och väcka lusten att lära sig mer om sin plats i kretsloppet. Kärnan i arbetet är avfall som resurs och att driva studiebesöksverksamhet och olika projekt med fokus på förebyggande, återanvändning och återvinning. Vi ska alla känna oss delaktiga med möjligheten att påverka och förändra. Kunskap är grogrunden för det engagemanget och lusten att lära mer!”

På Renhållningen ser vi fram emot att slussa in Leonie i verksamheten och är helt övertygade att hon tillsammans med övrig personal och alla kommunens invånare håller Kristianstad kvar i toppen och tar ytterligare ett kliv vad gäller hantering av vårt avfall och omtanken om vår gemensamma miljö.

Redan under sin första vecka på jobbet fick och tog hon chansen att inleda sitt nya uppdrag på bästa sätt då en hel busslast kunskapsstörstande och nyfikna barn – deltagarna i KDFFs Summer camp – besökte Åhus återvinningscentral. Om det besöket kan du läsa i artikeln på sidan 6.

KALENDER

SEPTEMBER

16

Samtliga ÅVCer förutom Snårarp har stängt för utbildning.

17

Sista öppna dagen för ÅVC Snårarp. Återvinningscentralen har stängt 18/9 och 19/9.

21

Återvinningscentralen på Returum öppnar.

OKTOBER

9

Renhållningen stänger för utbildning. Kundtjänst och återvinningscentralerna är stängda, sophämtning sker måndag - torsdag.

31

Återvinningscentralerna är stängda på Alla helgons dag.

NOVEMBER

2-13

Sista veckorna för tömning av trädgårdsavfall för i år är vecka 45 och 46.

16-27

Sophämtning hos fritidshus med extratömning.

DECEMBER

9

Samtliga återvinningscentraler stängda för utbildning.

20-23

Sophämtning inför jul sker tidigare än vanligt. Ställ ut ditt kärl 1-2 dagar tidigare och låt det stå tills att det blivit tomt.

23

Återvinningscentralerna stänger tidigare kl. 13 på Lillejulaften.

24-26

Återvinningscentralerna och kundtjänst har stängt på Julaften, Juldagen och Annandag jul.

god jul!

27-30

Sophämtning inför nyår sker tidigare än vanligt. Ställ ut ditt kärl 1-2 dagar tidigare och låt det stå tills att det blivit tomt.

30

Återvinningscentralerna stänger tidigare kl. 13.

31

Återvinningscentralerna är stängda på Nyårsaften.

JANUARI

1

Återvinningscentralerna och kundtjänst har stängt på Nyårsdagen.

6

Trettondedag jul har samtliga återvinningscentraler och kundtjänst stängt.

4-8

Sophämtning sker inte på onsdag 6/1. Ställ ut ditt kärl 1 dag tidigare än vanligt och låt det stå kvar tills att det blivit tomt.

HÅLLBARHET I FOKUS MED KDFF

STÄMNINGEN VAR LIKA HÖG SOM HIMLEN VAR BLÅ NÄR BARN OCH LEDARE FRÅN KDFFS SUMMER CAMP EN SOLIG AUGUSTIFÖRMIDDAG HÄLSADE PÅ ÅTERVINNINGSCENTRALEN I ÅHUS FÖR ATT LÄRA SIG MER OM ÅTERVINNING OCH SOPSORTERING.

In genom grindarna på Åhus återvinningscentral rullar en buss. Lastad full med orangeklädda barn i åldrarna sex till tolv år från KDFFs Summer camp. Bussresenärerna kliver ut i det fina vädret, parkerar sina väskor på en solbränd gräsplätt och möts där av ett tiotal ur Renhållningens personal klädda i neongula t-shirts. Lasse, som ansvarar för studiebesöket, hälsar välkommen och berättar lite kort om vad som väntar. Kommunikatör Mathilda delar ut pennor och quiz till deltagarna som genast sätter igång att spåna fram kluriga lagnamn.

Strax går ”Sopdykarna”, ”Pantarna”, ”Soporna” och de andra lagen till sina respektive stationer där information ges och mängder med frågor ställs och besvaras. De flesta frågor handlar om det som presenteras och det som ska besvaras på quizet, men även andra, högst spontana spörsmål och inlägg förs fram. Engagemanget är stort hos både personal, ledare och barn. Liksom nyfikenheten och viljan att berätta vad man lärt sig tidigare under det Summer camp som redan pågått en vecka.

Projektledare Lars-Göran ”Lasse” Nilsson stormtrivs. Han berättar att studiebesöket är en av aktiviteterna i ett större samarbete mellan Renhållningen och fotbollsklubben KDFF. Ett samarbete som inletts för att skapa och verka för en social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet. Där A-lagsspelare och andra i klubben utbildas till miljö- och avfallsambassadörer för att i sin tur vara goda föredömen för barn och ungdomar både i klubben och andra sammanhang. Ett sätt att bygga från grunden alltså.

De tio frågorna på quiz-lapparna betas av, en efter en. Det har utlovats fina priser till det vinnande laget och tävlingsinstinkten har väckts hos många av deltagarna. På de olika stationerna berättas det både om farligt avfall, trädgårdsavfall, återvinning, fackssortering och återbruk. En del är köpsugna och börjar bjuda på återbrukssakerna, andra fascinerar av storleken på sopbilarna och vilken fin utsikt man har från förarhytten. Någon passar på att tipsa chaufför Jenny om doftgran i hytten innan nästa station besöks.

När alla frågor besvarats och alla fått den information som var tänkt att ges står lunch på schemat. Grupp för grupp hämtar mat, alla händer rengörs med handsprit, och en lugn matstund på den knastertorra gräsmattan avnjuts. Därefter ska det bli vidare bussfärd mot strand, bad och obligatorisk eftermiddagsglass. Men innan dess blir det uppvisning i sopsortering. Var och en av deltagarna visar utan minsta tvivel var skåpet ska stå, det vill säga hur plast-, pappersförpackningar, pantflaskor och bestick ska sorteras. Mitt i prick, rakt i krysset.

Framtiden är ljus.

Gruppen på alla glada deltagare

Avfallsingenjör Fredrik Holmer berättar om farligt avfall

Hjälp med kluriga frågor i quizet

ÅTER- VINNINGSCENTRAL

DEN 21 SEPTEMBER ÖPPNAR FÖRSTA ETAPPEN AV KRISTIANSTADS NYA HÅLLBARHETSPARK - RETURUM.

Väntan är över. Nu öppnar äntligen Kristianstads nya toppmoderna återvinningscentral och hållbarhetspark Returum. Det känns både inspirerande och spännande, säger projektledare Fredrik Holmer. Som att ta ett rejält kliv in i en mer hållbar framtid.

Efter många års planering och nästan precis ett år efter första spadtaget ute på Ängamöllan, har det nu äntligen blivit dags att inviga Returum, Kristianstads nya moderna återvinningscentral och hållbarhetspark. En park som etappvis kommer att växa fram, men som redan nu kommer att göra skillnad vad gäller återvinning, återbruk och hållbarhet i kommunen. Avfallssingenjör Fredrik Holmer har sedan starten lett det projekt vars första etapp står klar för öppning den 21 september. Ett datum han ser mycket fram emot.

– Det ska bli fantastiskt kul att äntligen få öppna grindarna och bjuda in Kristianstadsborna till det projekt vi jobbat med under så lång tid, säger han förväntansfullt. Jag både hoppas och tror att de kommer att uppskatta det som möter dem.

Returum har tagit mycket inspiration av Vattenriket, både vad gäller utformning och utseende. Mängder med planteringar och grönytor har anlagts, vilket kommer att ge vackra, gröna omgivningar som signalerar miljömedvetenhet.

– Vår tanke med utformningen av den nya parken och dess byggnader har varit att skapa en koppling mellan det naturligt hållbara och det mänskligt funktionella på en plats där landsbygd möter stad. En plats som inbjuder till dialog och eftertänksamhet kring frågor om hållbarhet, återbruk och miljö, förklarar Holmer.

Centralt på området reser sig Returums huvudbyggnad som med meterhöga bokstäver ut mot E22 stolt signalerar sin existens till omvärlden. Byggnaden utgör navet i det pedagogiska

centrum för avfallshantering som skapats och där Renhållningens nya miljöpedagog kommer att verka. Här finns lokaler för både studiebesök, studiecirkel, workshops och pyssel, jämte konferensrum och andra personalutrymmen.

Inne på området ska det vara enkelt att förflytta sig mellan de olika delarna, både med bil och till fots. Det ska även bli enklare att lämna in saker man inte längre har behov av, så att andra kan få chansen att nyttja dem. Återbruksinlämningen är nämligen det första besökarna kommer att möta. En högst medveten placering.

– Ja, återbruk är något vi vill satsa på i ännu större utsträckning, säger Fredrik Holmer. Vi kommer att fortsätta vårt samarbete med Saveko vad gäller hantering av det som kan återbrukas. Försäljningen kommer ytterligare ett tag vara förlagd bort på Snårarp, men redan inom något år börjar det att byggas en ny, fin återbruksbutik på det nya Returumsområdet.

Antalet fraktioner för återvinning har ökat jämfört med Snårarp och inlämningen av elavfall, vitvaror och farligt avfall har placerats i butiksliknande lokaler vid innergården, under sorteringsrampen som är uppbyggd av betongmoduler så att man kan nyttja ytorna under, ungefär som ett parkeringshus. Generellt har det lagts stort fokus på att få trafiken att flyta både säkert och smidigt inne på området för att optimera både utnyttjandegraden och kundupplevelsen. Vi har också flyttat den stora, populära pantmaskinen från Snårarp och sist, men inte minst, har vi installerat en dammsugare för att man ska kunna rengöra bilen efter besöket. En av alla nyheter vi hoppas och tror kommer att uppskattas.

Varmt välkommen till Returum från den 21 september!

Med räcken för både stora och små händer tar sig alla lätt emellan de olika våningsplanen.

De nya terminalerna till passersystemet är större och modernare.

Öppettider

Måndag 11-18	Fredag 11-18
Tisdag STÄNGT	Lördag 9-15
Onsdag 11-18	Söndag 9-15
Torsdag 11-18	

OBSERVERA ATT ALLA ÅTERVINNINGSCENTRALER FÅR NYA ÖPPETTIDER FRÅN OCH MED 21/9. LÄS MER PÅ VÅR HEMSIDA.

Vad händer med Snårarp?

Kretsloppsparken i Snårarp kommer att drivas vidare av Stena Recycling och rikta sig till företagskunder. Återvinningscentralen för hushåll stängs och finns på Returum.

Returhuset, som drivs av Saveko, kommer dock finnas kvar på Snårarp ytterligare ett tag och dit är såklart alla välkomna, privatperson som företagskund.

ÅRETS AVFALLSKOMMUN 2020

I maj stod det klart att Kristianstad utsetts till Sveriges bästa kommun gällande avfallshantering. Beskedet kom vid Avfall Sveriges årsmöte som i år hölls i digital form. Renhållningens VD Johan Karlsvärd är både stolt och glad och ser utmärkelsen 'Årets avfallskommun' som en laginsats där både personal och inte minst engagerade kommuninvånare bidragit till segern.

Varje år vid årsmötet offentliggör Avfall Sverige – kommunernas branschorganisation inom avfallshantering – en sammanställning över hur väl landets kommuner hanterar sitt avfall. En rankinglista där faktorer som kundnöjdhet, återvinning, avfallsmängd och sortering bestämmer placeringen. Vid flera tillfällen har Kristianstad placerat sig högt, men aldrig vunnit. Tills i år då vi med 92,3 poäng av 100 möjliga knep förstaplatsen och utsågs till årets avfallskommun.

På Renhållningen har vi under många år arbetat mot visionen ”Bäst i Sverige 2020” så det var riktigt roligt att vi lyckades vinna just i år, säger Johan Karlsvärd, VD. Det visar att vi är på rätt väg med de satsningar vi gjort under de senaste åren och inte minst att vi har kommuninvånare som verkligen vill bidra till en bättre miljö, säger han.

Visionen ”Bäst i Sverige 2020” togs fram av styrelsen redan år 2013 och handlar mycket om delaktighet, att vara modern och ligga i framkant. Många initiativ gällande förbättrad avfallshantering

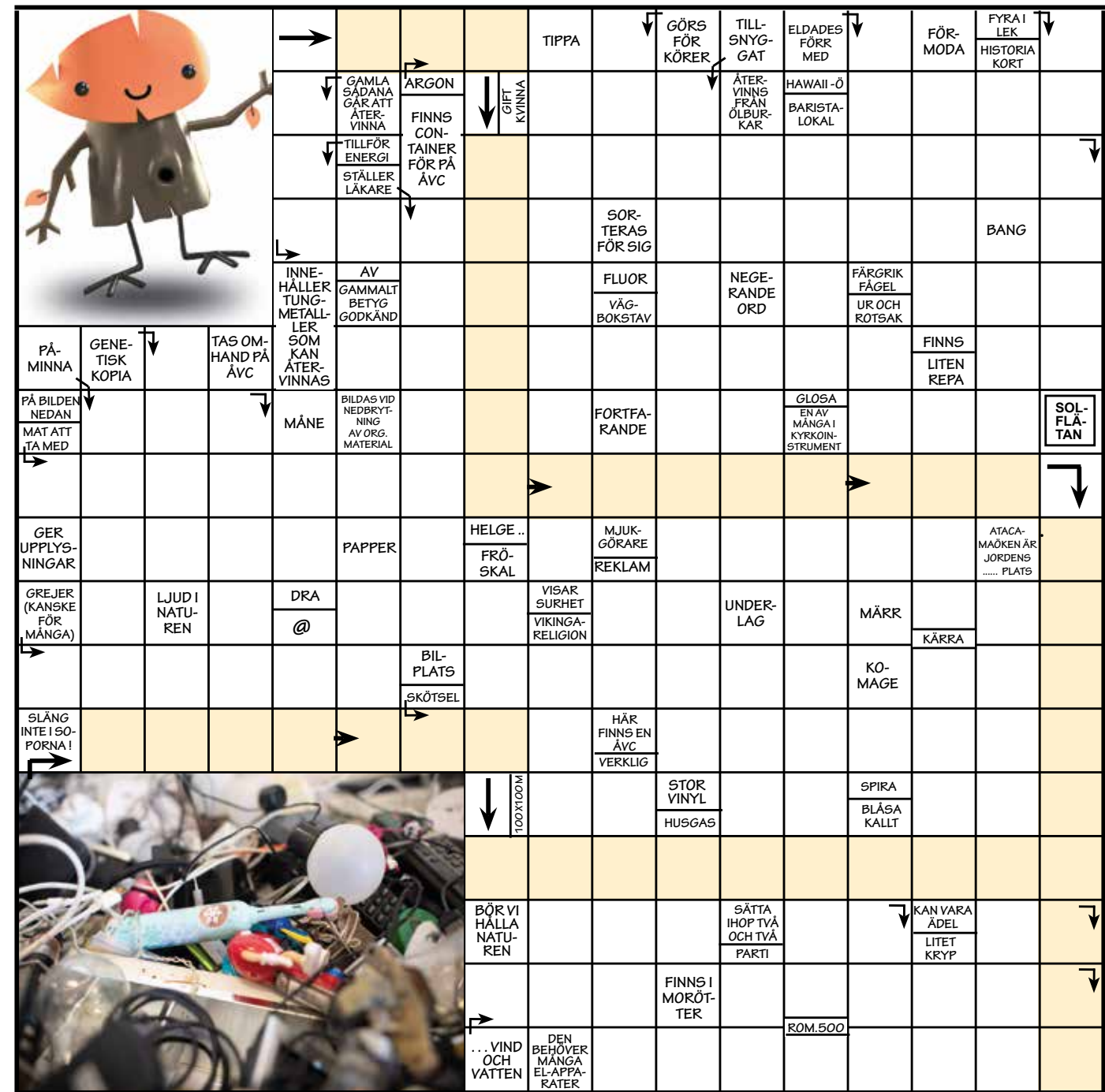
har tagits i kommunen sedan visionen formulerades, bland annat nya återvinningscentraler i Åhus och Arkelstorp samt fyrfacksinsamling för villor och fritidshus. Vilket har bidragit till bättre sortering, mer återvunnet material, nöjdare kunder och därmed också en högre rankingpoäng i sammanställningen.

Rankingpoängen baseras till stor del på den statistik som kommuner och behandlingsanläggningar rapporterar in till Avfall Sverige från landets olika delar och den talar sitt tydliga språk: I Kristianstads kommun är vi väldigt duktiga på att sortera och återvinna, förklarar Fredrik Holmer, avfallsingenjör på Renhållningen.

Vi hoppas att alla i bolaget och hela kommunen känner en stolthet i och med årets utmärkelse. Framtiden ser ljus ut och det fortsatta förbättringsarbete som väntar där öppningen av den nya hållbarhetsparken Returum i september är en viktig milstolpe.

Nu när vi realiserat vår vision att bli bäst år 2020 är det ändå viktigt att vi fortsätter jobba framåt för att fortsätta vara det goda exemplet och hålla oss kvar i toppen även kommande år, avslutar Johan.

Vi vill rikta ett stort tack till er, Sveriges bästa invånare, för ert engagemang och för att ni sorterar ert avfall. Detta pris vann vi tillsammans!

Konstruktör: Ulrika Ressar, Solflätan

VINN EN MATKASSE!

Ta en bild på ditt färdiga korsord och skicka den till renhallningen@kristianstad.se senast 12/10. Det går även att skicka via post till Bruksgatan 5, 29159 Kristianstad. 5 vinnare lottas fram och får en ekologisk matkasse för 4 personer.

SORTERING FALLFRUKT

Har du fallfrukt hemma? Lägg mindre mängder fallfrukt i en matavfallspåse och släng som matavfall så blir det till biogas!

Större mängder fallfrukt slängs som trädgårdsavfall på våra återvinningscentraler.

SORTERING MATAVFALLSPÅSAR

För att biogasanläggningen ska kunna röta vårt matavfall så att det blir biogas och biogödsel är det extremt viktigt att vi endast slänger vårt matavfall i de bruna papperspåsar som vi tillhandahåller. Använd INTE majsstärkelsepåsar då dessa inte kan rötas och kan orsaka stopp i hela anläggningen.

ÅTERVINNINGSCENTRALER BETALA MED SWISH

Nu tar vi emot betalning genom Swish på våra återvinningscentraler. Du kan fortfarande betala med kort om du vill det, observera dock att återvinningscentralerna är kontantfria. Telefonnummer, QR-kod och mer information finns på återvinningscentralerna.

MILJÖ ÅTERVINNINGENS DAG 29/9

Att minimera vår konsumtion, sortera mera och minska avfallsmängderna är ett viktigt steg mot en mer hållbar utveckling.

På återvinningens dag uppmärksammas återvinningens och återbrukets miljövinster samt lyfter flera exempel på hur du själv kan bidra till en mer hållbart samhälle.

SOPHÄMTNIG LADDA NER VÅR APP

Via vår nya app får du en notis till din telefon dagen innan kommande soptömning för den eller de adresser du vill hålla koll på. Notiser skickas även vid eventuella driftstörningar eller avvikande öppettider. I appen hittar du bland annat kartor och aktuella öppettider för kommunens alla återvinningscentraler, våra senaste nyhetsartiklar samt länkar till vår sorteringsguide.

Appen är kostnadsfri och finns att ladda ner från App Store och Google Play. Nuvarande SMS-tjänst, som informerar om kommande soptömningar, kommer att tas ur drift vid årsskiftet.